

Kaksikäyttöteknologiat turvallisuuden ja puolustuksen tukena 2025–2028, kuvaus hankkeesta

Pirkanmaan liitto ja Tampereen kaupunki avasivat kestävän kaupunkikehittämisen EAKR-hankehaun ajalle 28.4. – 30.5.2025. Rahoitettavaksi haettiin Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 rakennerahasto-ohjelman ja ekosysteemisopimuksen mukaisia toimenpidesuunnitelmaa toteuttavia EAKR-hankkeita. Haussa oli tarkoituksena valita hankkeet koko jäljellä olevalle Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 rakennerahasto-ohjelman mukaiselle Tampereen kaupungin ja työ- ja elinkeinoministeriön välisen kestävän kaupunkikehittämisen ekosysteemisopimuksen loppukaudelle. Noin kolmen vuoden hankkeissa tavoitteena on synnyttää pidempikestoisia vaikutuksia painopistealueilla.

Rahoitushaussa haettavana oli vuoden 2025 myönnettyä lisärahoitusta sekä tulevien vuosien 2026 ja 2027 arvioitua myöntövaltuutta 700 000 € / vuosi. Eryistavoitteeseen 1.1 varataan EU + valtio - rahoitusta 500 000 € / vuosi ja erityistavoitteeseen 1.3 varataan 200 000 € / vuosi edellyttäen, että valtioneuvosto tekee päätökset varojen jakamisesta Tampereen kaupungin ja työ- ja elinkeinoministeriön välisen kestävän kaupunkikehittämisen ekosysteemisopimuksen rahoittamiseen ja että Pirkanmaan liitolla on kaikkina vuosina käytettävissään tarvittavat myöntövaltuudet hankkeiden rahoittamiseen. Yhteensä haettavana oli EAKR-rahoitusta 2 100 000 euroa.

Business Tampere Oy on jättänyt rahoitushakuun kaksikäyttöteknologioita ja puolustusteollisuuden uusia liiketoiminta-avauksia ja yritysten kansainvälistymistä edistävän hankkeen ”Kaksikäyttöteknologiat turvallisuuden ja puolustuksen tukena”. Hankkeen taustalla on globaali turvallisuusympäristön muutos ja transatlanttisten suhteiden ennakoinnattomuus, jotka vaikuttavat laajasti eurooppalaisen toimintaympäristöön, kestäväan kasvuun ja kaikkiin teollisuudenaloihin. Turvallisuusjärjestelmään vaikuttavat murrokselliset muutokset liittyvät energijärjestelmään, vapaakauppaan ja toimitusketjuihin. Turvallisuus-, puolustus- ja kaksikäyttöinnovaatiot ovat keskeinen osa Suomen ja Euroopan kestävää kehitystä.

Kaksikäyttöinnovaatioita voidaan käyttää siviili- ja sotilastarkoituksiin. Kansallisen innovaatiopotentialin sekä kasvu- ja kansainvälistymismahdollisuuksien hyödyntämisellä voidaan vastata teknologisen omavaraisuuden kehittämiseen, globaalin markkinan kehitykseen ja eurooppalaisen strategisen autonomian edistämiseen. Tampereen kaupunkiseudun yrityksillä on monialaista huippuosaamista, innovaatioita ja teknologioita, joiden pohjalta voidaan luoda eurooppalaisesti merkittävä kansallinen turvallisuus-, puolustus- ja kaksikäyttöteknologioihin keskittyvä ekosysteemi.

Euroopan resursointi turvallisuuteen, puolustukseen ja kaksikäyttöteknologioihin avaa merkittäviä kaupallisia, kasvu- ja vientimahdollisuuksia, synnyttää uusia korkean lisäarvon työpaikkoja ja mahdollistaa kansainvälisten investointien houkuttelun Tampereen seudulle. Nämä tekijät mahdollistavat kestävän liiketoiminnan kehittämisen ja vastuullisen kasvun. Menestyminen ja kilpailukykyyn kehittäminen edellyttää monialaista yhteiskehittämistä ja laajaa kansallista yhteistyötä sekä uusien toimintamallien luomista.

Business Tampere Oy:n hankkeen ”Kaksikäyttöteknologiat turvallisuuden ja puolustuksen tukena” tavoitteena on:

- Luoda ja kehittää Tampereen kaupunkiseudulle turvallisuus-, puolustus- ja kaksikäyttöverkosto, joka tekee tiivistä yhteistyötä alueellisten turvallisuus- ja puolustusalan verkostojen kanssa, kehittää innovaatioita, kansainvälisiä liiketoimintamahdollisuuksia, vientiä ja kasvua, edistää kaksoiskäyttöteknologioiden kehitystä, testaamista, käyttöönottoa hyödyntämistä, kaupallistamista ja yritysten rahoitusmahdollisuuksia.

- Luoda uusia monialaisia kokeilu- ja testausympäristöjä sekä mahdollistaa uusien innovatiivisten ratkaisujen pilotointi ja demonstrointi kansallisissa ja kansainvälisissä verkostoissa.
- Kehittää seudulla jo olemassa olevia kokeilu- ja testiympäristöjä (mm. drone-testialusta ja autonomisten koneiden ja laitteiden testialustat) niin, että ne mahdollistavat kaksikäyttöratkaisujen kehittämisen ja testaamisen.
- Kasvattaa Tampereen kaupunkiseudun ja Suomen vaikuttavuutta ja näkyvyyttä kansainvälisissä verkostoissa sekä luoda uusia arvoketjuja ja -verkkoja (puolustus)teollisuuden isoihin yrityksiin.

Hankkeessa on neljä työpakettia:

1. Turvallisuus-, puolustus- ja kaksikäyttöteknologioiden innovaatioekosysteemi (läpimurtoratkaisut)
2. Turvallisuus-, puolustus- ja kaksikäyttöteknologioiden verkosto (kaupallistetut ratkaisut)
3. Viennin ja kansainvälistymisen kehittäminen
4. Kasvu- ja investointimahdollisuuksien kehittäminen.

Hankkeen keskeiset kohderyhmät ovat laajasti kasvu- ja kansainvälistymishaluiset pk-yritykset (scale up) ja startup-yritykset, joilla on potentiaalia ja kiinnostusta turvallisuus-, puolustus- ja kaksikäyttöteknologioiden kehittämiseen ja kaupallistamiseen. Ekosysteeminäkökulmasta mukana voi olla kansainvälisiä ja kansallisia suuryrityksiä, korkeakouluja, tutkimuslaitoksia sekä laajemmin sellaisia toimijoita, jotka tekevät turvallisuus-, puolustus- ja kaksikäyttötuotteiden tutkimusta, edustavat turvallisuus- tai puolustusenteollisuutta, ovat monialaisia ja toimivat myös puolustus- tai turvallisuusalalla, edustavat potentiaalista siviilipuolen tutkimusta, jolla on potentiaalia kestäviin innovaatioihin turvallisuus- ja puolustussektorilla. Hankkeessa hyödynnetään Pirkanmaan Turvallisuusklusterin laaja-alaista verkostoa, kansallisia- ja kansainvälisiä verkostoja, innovaatioekosysteemiä, muita kaupunkiseudun ekosysteemeitä, kansallisia ja kansainvälisiä sekä ”Turvallisuuden ja puolustuksen kestävät innovaatiot” -hankkeen verkostoja.

Hankkeen välillisiä kohderyhmiä ovat erilaiset kestäviä turvallisuuden, puolustuksen ja kaksikäyttöinnovaatioiden kehitystä tukevat toimijat, julkiset ja yksityiset kasvurahoitusta tarjoavat toimijat sekä tutkimustoimijat ja -yhteisöt, jotka eivät suoraan ole toimienpiteiden kohderyhmänä. Turvallisuus-, puolustus- ja kaksikäyttöratkaisujen osalta keskeisiä toimijoita ovat viranomaiset, Suomen puolustusvoimat, kaupungit ja kunnat sekä muut kansalliset viranomaiset ja hallinnonalat.

Hankkeen aikataulu on 1.9.2025 - 30.6.2028.

Hankkeen kokonaisbudjetti on 2 499 571 euroa (henkilöstökulut 649 488 euroa, ostopalvelut 1 607 000 euroa ja matkakulut 79 600 euroa, flat rate 163 523 euroa). EAKR-rahoituksen osuus on yhteensä 1 499 742 euroa (60 %) ja omavastuuosuus 999 829 euroa (40 %).

Tampereen kaupungin rahoitusosuus jakautuisi vuosille 2025–2028 seuraavasti:

- 2025: 120 667 euroa
- 2026: 346 123 euroa
- 2027: 279 575 euroa
- 2028: 253 464 euroa